

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΕΤΤΑΣ Μονόδρομος η στροφή σε νέο μοντέλο ανάπτυξης

Πηγή: ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 27,29

Ημερομηνία έκδοσης: 05-01-2020

Επιφάνεια: 1188.47 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 20000

Θέματα: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΕΤΤΑΣ

Μονόδρομος η στροφή σε νέο μοντέλο ανάπτυξης

Σε συνέντευξή του στην «Η» ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ τονίζει ότι για να επιτευχθούν ρυθμοί ανάπτυξης κοντά στο 3% μεσοπρόθεσμα θα πρέπει να ενισχυθεί η παραγωγική βάση. ▶ 3

Οι πρόσφατες αλλαγές ευνόησαν σχετικά τα χαμηλά εισοδήματα και τους αυτοαπασχολούμενους, αλλά όσοι δπλώνουν ικανοποιητικά ακαθάριστα εισοδήματα επιβαρύνονται υπερβολικά. Αν δεν υπάρξει εξορθολογισμός της κλίμακας, αυτοί θα γίνουν σταδιακά όλο και λιγότεροι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΕΤΤΑΣ

Η Ελλάδα σταδιακά μπορεί να μετατραπεί σε περιφερειακό κόμβο

Ο γενικός διευθυντής του IOBE μιλά για τις στοχευμένες αλλαγές που πρέπει να γίνουν ώστε να επιτευχθούν ρυθμοί 3%. Προκρίνει την ενίσχυση της παραγωγικής βάσης, ενώ τονίζει ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν φιλοεπενδυτικές πολιτικές.

ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΡΑΠΑΝΟΥ ear1apanou@ethnos.gr

ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ την πολυτέλεια της αμεριμνησίας, εκτιμά ο γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ν. Βέττας, αναλύοντας τις προοπτικές της **ελληνικής οικονομίας**.

Η κυβέρνηση μειώνει τους φόρους, η κριτική που ασκείται όμως είναι ότι λίγα είναι όσα γίνονται για τη μεσαία τάξη. Υπάρχουν περιθώρια για μεγαλύτερες ελαφρύνσεις εκεί;

Η πολιτική της στοχευμένης και σταδιακής μείωσης φόρων είναι στη σωστή κατεύθυνση, καθώς πολλοί φορολογικοί συντελεστές είναι υπερβολικά υψηλοί, ενώ υπάρχει και δημοσιονομικό περιθώριο. Όμως το περιθώριο αυτό έχει σαφή όρια και αντίστοιχα οι μειώσεις δεν μπορεί να είναι γενικευμένες, τουλάχιστον μέχρι να αποδώσει και ένας εξορθολογισμός των δημόσιων δαπανών. Δεδομένων των ορίων, είναι κρίσιμη σημασία οι μεταβολές στο φορολογικό σύστημα να υποστηρίξουν την επιτάχυνση των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας μεσοπρόθεσμα και τη στροφή του παραγωγικού της υποδείγματος. Σήμερα η αμοιβή της εργασίας και της επιχειρηματικότητας είναι συστηματικά χαμηλά, ενώ τα φορολογικά βάρη μοιράζονται σε λίγους, με τρόπο άδικο και αναποτελεσματικό. Αναφορικά με τη μεσαία τάξη, σε αυτή γενικά ανήκουν όσοι δπλώνουν εισοδήματα πάνω από τα χαμηλά, αλλά και όσοι δπλώνουν ελάχιστα εισοδήματα, κινούμενοι συστηματικά στην παραοικονομία, και όσοι μπορεί να έχουν ελάχιστα εισοδήματα, αλλά έχουν σημαντική περιουσία. Οι πρόσφατες αλλαγές ευνόησαν σχετικά τα χαμηλά εισοδήματα και τους αυτοαπασχολούμενους, αλλά όσοι δπλώνουν ικανοποιητικά ακαθάριστα εισοδήματα επιβαρύνονται υπερβολικά. Αν δεν υπάρξει εξορθολογισμός της κλίμακας, αυτοί θα γίνουν σταδιακά όλο και λιγότεροι. Κεντρικό ζήτημένο της αναπτυξιακής πορείας τα

επόμενα χρόνια πρέπει να είναι το εξής: να αυξάνονται τα νοικοκυριά που έχουν ικανοποιητικά εισοδήματα και να μειώνονται όσα έχουν χαμηλά.

Θα μπορούσαμε να δούμε μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης το 2020 σε σχέση με την κυβερνητική πρόβλεψη; Το IOBE είναι πιο συντηρητικό στις εκτιμήσεις του. Γιατί; Άλλες χώρες που βγήκαν από προγράμματα προσαρμογής πέτυχαν αρχικά πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, καλύπτοντας πιο γρήγορα την απόσταση που έχασαν. Η **ελληνική οικονομία** είναι όμως ακόμη ασθενής σε οπμαντικές πλευρές. Πλέον ο ρυθμός ανάπτυξης της επιταχύνεται από κάτω του 2% σε πάνω από αυτό. Για να επιτευχθούν όμως ρυθμοί κοντά στο 3% μεσοπρόθεσμα, πρέπει να ενισχυθεί η παραγωγική βάση. Μια σημαντική αύξηση κατανάλωσης σήμερα οδηγείται σε διαρροή στο εξωτερικό ως εισαγωγές, ενώ οι επενδύσεις κυμαίνονται συνολικά σε χαμηλά επίπεδα. Η δυναμική είναι θετική, το οικονομικό κλίμα έχει βελτιωθεί πολύ, το κόστος χρηματοδότησης μειώνεται, η τραπεζική λειτουργία επανέρχεται σε κανονικότα, όμως για να έχουμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε βάθος κάποιων ετών, και όχι οπισθοδρόμηση, θα πρέπει να ενισχυθεί η βάση της εργασίας και του κεφαλαίου στη χώρα που είναι πολύ χαμηλά, όπως και η παραγωγικότητα.

Ποια χαρακτηριστικά θα έπρεπε να έχει μια νέα μεταρρύθμιση του Ασφαλιστικού για να δοθεί θετικό, ισχυρό σήμα στις αγορές; Παρά τις μειώσεις στις συντάξεις και τις αυξήσεις σε εισφορές την τελευταία δεκαετία, αλλά και θετικά διαρθρωτικά μέτρα, όπως η ενσωμάτωση των Ταμείων, το ασφαλιστικό μας σύστημα λειτουργεί ως τροχοπέδη για την ανάπτυξη, πολύ περισσότερο από ό,τι σε οποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Ο συνδυασμός υψηλών εισφορών και χαμηλής αναλογικότητας επι-

βαρύνει υπέρμετρα εργαζόμενους και επιχειρήσεις, ειδικότερα σε συνδυασμό με την κλίμακα φορολογίας του εισοδήματος από εργασία. Απαιτείται εκσυγχρονισμός του συστήματος, ώστε να δοθούν ουσιαστικοί βαθμοί ελευθερίας στα νοικοκυριά για το επίπεδο των εισφορών τους και για τη διαχειριστή τους. Πολλές φορές μιλάμε για το Ασφαλιστικό σαν να αφορά μόνο τους σημερινούς συνταξιούχους, αφορά όμως εξίσου τους εργαζόμενους, ιδίως τους νέους, και την ενίσχυση της αποταμίευσης των νοικοκυριών. Από κοινού οι αλλαγές στο φορολογικό και το ασφαλιστικό σύστημα πρέπει να επιβραβεύουν την εργασία, κυρίως τη μισθωτή, και να αποθαρρύνουν τη ροπή στην παραοικονομία.

Εάν ήσασταν επενδυτής, θα επενδύατε σήμερα στην Ελλάδα σε μεσομακροπρόθεσμα ορίζοντα; Ποιος θα ήταν ο μεγαλύτερος προβληματισμός σας;

Η χώρα έχει ιδιαίτερα ελκυστικά χαρακτηριστικά, που κυρίως βασίζονται στη γεωγραφία και την Ιστορία της. Μεσα από τρία προγράμματα έχει εξορθολογίσει τα κύρια ελλεί-

Η δυναμική είναι θετική, το οικονομικό κλίμα έχει βελτιωθεί πολύ, όμως θα πρέπει να ενισχυθεί η βάση της εργασίας και του κεφαλαίου που είναι πολύ χαμηλά, όπως και η παραγωγικότητα.

ματά της. Μπορεί σταδιακά να μετατραπεί σε περιφερειακό κόμβο για υπηρεσίες και προϊόντα υψηλής ποιότητας, με βάση την καινοτομία και το ανθρώπινο κεφάλαιο. Εξακολουθεί όμως να λειτουργεί ως ένα κλειστό σύστημα όσον αφορά τη δημόσια διοίκηση, τις αγορές της, την εκπαίδευση και τη δικαιοσύνη, όταν χρειάζεται ακριβώς το αντίθετο. Ο προβληματισμός μου είναι εάν θα οδηγήσουν σταδιακά την οικονομία αλλά και τη χώρα στο να είναι περισσότερο ανοιχτή, ώστε να διαρθρώνεται αποτελεσματικά και με τις τεχνολογικές εξελίξεις, ή δυνάμεις που η καθεμία για τους δικούς της λόγους θα προτιμά τα παρωδικά οφέλη που έχει από την κλειστή λειτουργία παρότι αυτό υπονομεύει τελικά τις προοπτικές. ●

Δεν έχουμε την πολυτέλεια της αμεριμνησίας

Μιλάμε για ανάγκη επιτάχυνσης της ανάπτυξης, αλλά λίγα λέμε για το πώς θα κατακτήσουμε ένα νέο, πιο ανταγωνιστικό, αναπτυξιακό μοντέλο ώστε να αποφύγουμε λάθη του παρελθόντος...

Μια χώρα που πτώχευσε, έστω και συγκροτημένα, πέρασε μια δραματική δεκαετία, και ακόμη έχει το υψηλότερο χρέος στην Ευρώπη, το χαμηλότερο ποσοστό επενδύσεων και την υψηλότερη ανεργία, δεν έχει την πολυτέλεια της αμεριμνησίας. Η στροφή σε ένα νέο υπόδειγμα ανάπτυξης, που θα ενθαρρύνει συστηματικά την επένδυση σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο και θα καθιστά τη χώρα καινοτόμο διεθνώς σε μια σειρά από υπηρεσίες και προϊόντα είναι μονόδρομος. Αυτό θα έπρεπε όχι μόνο να είναι το κέντρο του δημόσιου διαλόγου αλλά και η κατεύθυνση όλων των πολιτικών και της κοινωνικής συναίνεσης.

Σε ορίζοντα 12-18 μηνών, εάν δεν επιδεινωθεί η οικονομική κατάσταση στην Ευρωζώνη, εάν έχουμε απομακρυνθεί από τον κίνδυνο διολίσθησης της οικονομίας σε στασιμότητα; Με τα σημερινά δεδομένα οι ρυθμοί μεγέθυνσης τα επόμενα δύο χρόνια θα είναι υψηλότεροι από ό,τι στα δύο προηγούμενα. Αυτό όμως από μόνο του δεν αρκεί. Για να μην επικρατήσουν τελικά δομικά χαρακτηριστικά που θα οδηγήσουν σε οπισθοδρόμηση, θα χρειαστεί ουσιαστική μεταρρυθμιστική δυναμική που θα εκσυγχρονίζει σταδιακά τη δημόσια διοίκηση, την εκπαίδευση και το σύστημα δικαιοσύνης και θα απελευθερώνει τις αγορές. Σε αυτή την περίπτωση, αλλά μόνο τότε, η ανάπτυξη θα επιταχυνθεί σημαντικά και η οικονομία θα μπορεί να κινείται με ασφάλεια σε σταθερό έδαφος.